

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia|| Ivridica,|| Sev Ivs Civile Theologicvm,||

Fickler, Johann Baptist

Dilingæ, 1575

VD16 F 976

De Simonia, vel crimine ambitus Ecclesiastici.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63414)

scerent, & reddere eam nequiuissent, eos in
 cruciati affectos, restituisq; quæ ex furto super
 morte acerba tandem multarunt. Habetur aut
 fim apud authores de sacrilegorum pœnis, atq;
 dijs ipsis, quos depeculati fuerant, inscriptis. Hinc
 nelais apud Libanum, vides, inquit, impiorum
 sacrilegis res deorum sustulisse? Sic Iulianus
 ricus Philomonem primum inter conferti
 cantem cecidisse, ac sacrilegij pœnas im
 luisse scribit: & Aul. Gellius refert, cum
 Tolosanum in terra Italia Q. Cepio cõsul de
 multumq; auri in eius oppidi templis fuisse,
 ex ea direptione aurum attigisset, misero
 exitu peruisse. Quis enim læsos impune
 Deos? vt Lucanus ait. De iure autem Can
 crilegis hæc irrogatur pœna, scilicet excommuni
 postquam ter prius admoniti fuerint, in
 quisquis inuentus. §. si quis domum 17. q. 2.
 vt DD. quidam putant, miranda est in
 nonum laxitas, qui in tanto scelere tam
 adhibeant, qua malum foueant potius
 quam corrigant, aut puniant, quod etiam
 glossa. Sed si quis excommunicationis
 consideret penitus, vt quæ animam occidit
 inueniet horribiliorem pœnam, licet hæc apud
 eos aliosq; leues homines floccipendatur.

Philomenis
 sacrilegi pœ
 na.

Aurum To
 losanum.

Sacrilegij
 pœna mitis
 in iure Can.

DE SIMONIA, V
 CRIMINE AMBITVS EC
 CLESIASTICI

terdoria non pecunijs, sed virtutum studio beneq; meritis esse comparanda, & quæ constituta sit poena Simoniacis in hac vita & post mortem, &c.

LEO ET ANTHEMIVS IMPP. IN L.
si quinquam C. de Episc. & cleric. &c.

Si quinquam ad Episcopatus gratum prouehi Deo auctore contigerit, pluris hominū mentibus nuda electionis conscientia, sincero omnium iudicio proferatur. Nemo gradum

sacerdotij precij venalitate mercetur: quantum quisque mereatur, non quantum dare sufficiant, æstimetur. Profecto enim, quis locus tutus, & quæ causa esse poterit excusata, si

veneranda Dei templa pecunijs expugnentur?

Quem murum integritatis, aut vallum fidei

prouidebimus, si auri sacra fames in penetra-

lia veneranda proserpat? Quid denique cautum esse poterit aut securum, si sanctitas incor-

rupta corrumpatur? Cesset altaribus immi-

nere profanus ardor auaritiæ, & à sacris adytis

repellatur piaculare flagitium, &c. Nec precio

sed precibus ordinetur antistes. Tantum ab

ambitu debet esse sepositus, aut quaratur co-

gendus, rogatus recedat, inuitatus effugiat:

tota illi suffragetur necessitas excusandi. Pro-

fecto enim indignus est sacerdotio, nisi fuerit

ordinatus inuitus: cum sanè si quis hanc san-

ctâ & reuerendâ antistitis sedē pecunię inter-

uentu subiisse, aut si quis vt alterū ordinaret,

vel eligeret, aliquid accepisse detegit: ad instar

publici criminis & læsæ maiestatis accusati-

one proposita à gradu sacerdotij retrahatur.

Oo 4 Nec

Sacerdotiū
non precio
sed virtute
ac merito
comparan-
dum.

Episcopus
non precio
sed precibus
eligendus.

Pena Simonie,

Nec hoc solum deinceps honore primarij, sed perpetue quoque infamiae damnari decernimus: ut eos quos par facinus coinquinat aequat, utrosque similis pena comiteretur.

IVSTINIAN. IMP. IN AVTH.

Quod pro hac. C. eod. tit.

Quod pro hac causa (scilicet emptione sacerdotij datū est, & precij, quod pensum est, restituatur Ecclesia, cuius sacerdotium voluit comparare.

IDEM IN AVTH. QVOM OPORT. *Episcop. & cat. cleric. &c. §. sed neq; pecunijs.*

Sed neque pecunijs oportere emere sacerdotium permittimus: solum verò eum vendere Domini Dei culturam volumus, & plurimis humanis cogitationibus distrahatur.

IDEM IN D. AVTH. §. ET

hanc non pecunijs.

Episcopalem ordinationum non pecunijs emere, neq; per rerum aliquarum dationem suscipere, sed puram percipere, & sine mercede, & tanquam à Deo datam oportet. Nam etiam alia omnia habeat utilia, quae prius dicitur dicta sunt, pecunijs autem vel rebus venditur Episcopatum etiam emisse, sciat se ab Episcopatu casurum, & hoc munus retributum ordinati: ut & ille Episcopatum amittat, & ab Episcopatu cadat, & utiq; causa talem praestet retributionem, ut & hic quidem non a ditione sperabat, ille autē etiam ea quae habebat, amittat. Veruntamen pecunijs ac rebus datione ordinationis, sanctissimae a signandis ecclesiae

Episcopatum amittit, qui precio suffragia emit, licet alioqui idoneus sit is qui ambit.

hie, siue Episcopus sit accipiēs, & propterea à
 clerodotio cadens: siue etiam quilibet alius in
 clero constitutorum. Nam & illi æquam impo-
 nitur pœnam, vt ab ordine quem inter sacer-
 dotes habuerit, cadat, & reddat aurum, aut res,
 quæ ordinationis occasione datæ sunt, iniuri-
 am passæ, quantum ab ipsum, Ecclesiæ. Si quis
 autem extraneorum sit, & non in clero consti-
 tutus, qui aurum aut rem aliquam propter pa-
 trocinium ordinationis accepit: & maximè si
 administrationem aliquã gerat, habebit qui-
 dem ipse à Deo pœnam, & succedent ei de cœ-
 lio supplicia. Veruntamen etiam illud quod
 datum est, totum ablatum ab eo sanctissimæ
 Ecclesiæ omnibus reddatur modis in duplum.
 Insuper etiam, si quam administrationem ha-
 bet, ea cadat & perpetuo exilio condemnetur.
 Illud quoque sciat apertè qui pecunijs, aut re-
 bus alijs emerit præsulatum: quia si prius dia-
 conus, aut presbyter sit, deindè per suffragium
 ad sacerdotium veniat, non solum cadat Epi-
 scopatu, sed nec prior ei relinquetur ordo pres-
 byterij forsitan, aut diaconatus. Amittit ete-
 nim etiam illud, vtpote decentiam indignè
 percipiens, & omni sacerdotali excluditur
 ordine. Oportet autem in ipso ordinationis
 tempore eum qui imponit eam, illi coram om-
 ni fideli populo sanctissimæ Ecclesiæ hæc om-
 nia prædicere, vt agnoscens eum omnia quæ
 prius dicta sunt, à nobis habere, ad sacram eū
 adducat ordinationem &c.

Oo 5 ORDI-

Pœnæ Simo-
niæ.

Pœnæ Si-
moniacæ in
hoc & futu-
ro seculo.

Clericus cui-
uscunque con-
ditionis vel
dignitatis ec-
clesiasticæ
ambies Epi-
scopatu si-
moniacè, a-
mittit episco-
patum vnà
cum priori
dignitate vel
conditione.

AD MONITIO.

Auaritia & ambitio elementa malorum.

Timon qui cognomine misanthropos dictus est mentia malorum vocabat auaritiam et ambitionem: id quod ex horum vitiorum fonte, cetera omnia provenire ac manare videntur. Nihil habere nemo dubitare potest, qui rerum progressum obiter considerat. An verò non videmus proaviti modi studio, quod ex auaritia proficiscitur, bonum passim iacere neglectum? et plerumque id incumbere, ut ipsi divitias per fas et nefas dant, quam ut communis reipublice necessitas tur? Naturale n. vitium esse Theodosius ait, negligi quod communiter possidetur, videri habere, qui non totum habeat, arbitretur: de quo quoque partem nunquam corrumpi patitur, qui invidet aliena l. 2. C. quan. et quibus deb. lib. 1. o. Nam perinde ut famelicus panis rursus aurum desiderat, testatur Accursius in glo. C. de Episc. et cler. Amor autem pecunie, Theodosius est quasi materia omnium criminum. C. de tur dist. 23. Non iniuria igitur hoc vitium et leges pariter detestantur. Avarus est cecus C. sicut 47. dist. est cecus C. auaritia ext. de test. est idololatria C. cum omnis i. q. 1. Ebreus autem omnium est mater malorum, affirmat Imperator in em. Auth. ut lud. sin. suffrag. etc. circa finem omnium malorum glo. in § scriptis. sup. ver. auaritia Auth. ideoque legitimis ritibus feriendam esse si quis C. de inoff. test. Ex ambitione vero et quis nescit ortum esse ecclesiasticum illud crimen

Auri. sacra fames.

Auaritia mater malorum omnium.

10. *monia quod vocant, cuius denominatio ducta est a
 clero illo Simone, qui spiritus sancti gratia num-
 merari voluit: non quidem ut Christianis pro-
 fectus, sed ut eam ceu artem propria industria compa-
 ratur venditare, humaneque glorie aucupio ceteris
 profectus videretur mortalibus: ideoque damnationis eam
 meritam commeruit, ut pecunia sua secum esset in
 eternam perditionem. Nunquam satis deplorandum
 in republica malum est, quod tam in beneficijs eccle-
 siasticis, quam politicis officijs consequendis usque adeo
 regnat ambitio, siue quis nunc vel Simonis, vel ipsius
 diaboli mercatum vocet. Quis n. tam stupidus est,
 vel cecus, ut non videat quantam ruinam hactenus
 illa sit religio Christiana ex eo, quod vel affectione
 languinis, vel ratione diuitiarum aut potentiae, vel
 favore, vel alicuius commodi spe eos plerumque Eccle-
 sijs praesertim solitum est, quorum imperitia & ignavia
 factum est, ut dum nec ipsi officium facerent, nec praesertim
 ignorantia facere scirent, nec clerum sibi subiectum in of-
 ficio continerent, quod penes omnes Ecclesiastica discipli-
 na, una cum bonis moribus (quibus ecclesiastici viri,
 non solum incontinentiam catholicam fidei doctrinam, cae-
 teris hominibus prestare anteireque debent) collapsa sit
 atque deperierit. Quae ruina & illa altera secum traxit:
 quod in tanta rerum inertia et negligentia lupi rapaces
 exorti sunt, qui primum furtim, nunc etiam aperte, ac vio-
 lenter quidem in gregem Dominicum irruunt & grassantur.
 Sed nec etiam dum eos videmus, quorum interest euigila-
 re pastores, ut lupos ab ovium caulis abigant. Genio qui-
 dem indulgetur, negotia secularia quantum eis fieri po-
 test, curantur, rerum spiritualium nulla, aut certe levia soli-
 curanda est. Hinc id euenire re ipsa experimur quod dum
 fiscus,*

De hac mate-
 ria vide caus.
 1. per omnes
 quaestiones
 suas, cum c.
 praesentium,
 & c. sancitum
 7. q. 1.

Simoniam quid
 incommodi
 attulerit Ec-
 clesiae.

Pastorum Ec-
 clesiae inertia
 & negligentia
 lupos in gre-
 gem Domini-
 cum inuoluit
 te.

Episcoporum
supinitate re-
ligione cor-
rumpi, statū-
que ecclesia-
sticum demi-
nui-

ffiscus, vel ararium (quod hodie Camera vocatur) pellare malunt) locupletari, & prouetus reditu-
geri, neglecta religione studetur: varijs afflic-
infortunijs, rebusq; subinde aduersis à Deo mis-
seus exhauritur, reditus imminuuntur, et ab-
scit plurima alia incommoda accedunt: & quod
nium deterrimum est, heresis non solum ruri, sed
etiam in ciuitatibus adusq; ipsorum Episcoporum
latia crescunt, adeò quòd si ita res pergat, im-
sit (quod tamen Deus omen benigniter auertat)
gantur, qui nunc Ecclesijs præsunt, eum diem
quo temporale dominum vnà cum spiritu ad in-
tione amissuri sint, cum interitu & religione
cerdotalis officij: cuius lamentabilis damnum
Germania iam plura exempla edita sunt. Quom-
lum si latius serpere sinamus, & sacerdotum
perium, quum altero sublato, alterum, con-
quit, corruui necessum est. Hac autem perniciosa
ambitione simoniae uel nascitur, quoties maxima
que administrationes ab ineptis & indignis
tur. Quare cum omnes siue in Ecclesiastico
co statu, sint functiones publicæ, quæ uel ad
uel ministerium Domini gregis, uel ad conser-
dam rempublicam in uita ciuili instituta sunt,
maxima est adhibenda cura & diligentia, ut
modi officia publica summo cum delectu conser-
tur ijs, quos illi qui deligendi potestatem habent
rientia & uirtute aptissimos fore probauerint,
habito omni humano fauore, sanguinis affectu
nerumq; corruptione. Nã publicæ uirtutis
nō ex amicitia creationes fieri, sed estimatione

Sacerdotio
sublato, im-
perium Ro.
consistere ne-
quit.

perium, quum altero sublato, alterum, con-
quit, corruui necessum est. Hac autem perniciosa
ambitione simoniae uel nascitur, quoties maxima
que administrationes ab ineptis & indignis
tur. Quare cum omnes siue in Ecclesiastico
co statu, sint functiones publicæ, quæ uel ad
uel ministerium Domini gregis, uel ad conser-
dam rempublicam in uita ciuili instituta sunt,
maxima est adhibenda cura & diligentia, ut
modi officia publica summo cum delectu conser-
tur ijs, quos illi qui deligendi potestatem habent
rientia & uirtute aptissimos fore probauerint,
habito omni humano fauore, sanguinis affectu
nerumq; corruptione. Nã publicæ uirtutis
nō ex amicitia creationes fieri, sed estimatione

Functiones
omnes uel ec-
clesiasticæ uel
politice sunt
publicæ.

co statu, sint functiones publicæ, quæ uel ad
uel ministerium Domini gregis, uel ad conser-
dam rempublicam in uita ciuili instituta sunt,
maxima est adhibenda cura & diligentia, ut
modi officia publica summo cum delectu conser-
tur ijs, quos illi qui deligendi potestatem habent
rientia & uirtute aptissimos fore probauerint,
habito omni humano fauore, sanguinis affectu
nerumq; corruptione. Nã publicæ uirtutis
nō ex amicitia creationes fieri, sed estimatione

Electio præ-
latorum uel
magistratu-
um quomo-
do fieri de-
beat.

rientia & uirtute aptissimos fore probauerint,
habito omni humano fauore, sanguinis affectu
nerumq; corruptione. Nã publicæ uirtutis
nō ex amicitia creationes fieri, sed estimatione

modo rei publicæ. l. nu. C. propt. inimic. creat. fact.
 l. 10. Ad regimina igitur & dignitates nō pre-
 vel ambitio. sed probata vita prouehere debet, in-
 sententiā Imperatoris in l. si. C. ad leg. Iul. repet.
 in pari crimine heredit, & qui pro obtinēdo offi-
 cium dedit, & qui post susceptum officium ab ali-
 o accipere sustinet. Auth. de pleb. prator §. sed & ne
 coll. 10. et Imperator iubet amittere officium,
 si diffidentia iusta electionis in pecunia corruptelā
 negotij reposuerit. l. 1. C. de poen. iud. quō mal. iud.
 cuiusmodi potius viros ad magistratus (sue spiri-
 tales sue seculares) gerendos, accedere oportet, qui ad
 honori insignia (vt diximus) non ambitione vel pre-
 sed probata vita testimonio promouētur. d. l. si. C.
 ad leg. Iul. rep. Porro ad dignitates sunt admittendi,
 qui eas voto adipiscendi honoris atq; laudis, ex re be-
 gesta, crediderint expetendas: non eos qui studio ex-
 erenda cupiditatis ambierint: vt velut in meliōri
 fortuna positi, aut ea scelera, quæ prius cōmississe doce-
 antur, occultent, aut alia deinceps possint impūnē cō-
 mittere. l. ad splēdidioris. C. de diuers. offic. li. 12. Ac-
 curate igitur videndū est, quales ad quæq; officia pro-
 moueatur. Cū enim plerumq; sub specie boni decipi-
 untur. Contingit non rarō, quōd hypocritici simulato-
 rei ad officiorū dignitates ideō aspirēt, quōd sub præ-
 textu religionis amplius vel insidiari, vel rapacitati,
 inuidia aut voluptati indulgere queant. Et hoc est
 quod Theodosius queritur intolerandū, nimis execra-
 bile, nō ferendū, induere nomen & titulū sanctitatis,
 & abundare criminib. l. de sepulchris. Nouollar. Va-
 ret. Vicissim cauendū est, ne illi præficiantur, quorū
 simplicitudo nota est, sed accepto officio administrantē
 frugi

Ad pub. dig-
 nitates vel of-
 ficia qui de-
 beant admit-
 ti.

Cur alioqui
 simulatis vir-
 tutibus ad
 summa aspi-
 rent officia.

Ineptos ad
officia pub.
non promo-
uendos.

frugi fore speratur. Nam licet aliquando sit
quibus minus expectabatur, temporis progressu
um rectius faciant: hoc tamen incertum est & rari-
neq; aspiratio ad honores publicos ineptum bono-
facit idoneum, iuxta l. non mutant, C. de libe-
Quod etiam Cicero festiu a ironia & ioco quod
ficare voluit, cum filius cuiusdā Coci, ambrosio

Ciceronis re-
sponso ad
Coquū am-
bitiosum.
Brufon li. 1.
cap. 15.
Atinus ad ly-
ram.

in campum candidatus descendisset, ac à Cicerone
tjisset suffragium, Tullius coquum agnoscentem
quog; tibi fauebo. Respiciens Cicero ad officium
minis, cui id eò fauere cuperet, ne sale perderet
ac tacite hominem illum tanquam asinum ad
aspirantem, innueret. Iniquum sanè est & prope
quando ignauus præfertur industrio & solerti
rius autem si impius pio & probor: nec serentem
quenquam celsiorem gradum obtinere, nisi cuius
assiduitas suffragatur, l. tyrones, C. de tyronib;

Alphoni re-
gis dictum.
Panorm. d.
reb. gest. Al-
phonſi. lib. 1.
cap. 2.

Cum sine labore & periculo nemo unquam
consecutus sit, quod Alphonsus rex dicere solebat
ferente id Panormitano, qui huius sapientiam
giz res gestas describit. Sed hic passim peccant
apud Ecclesiasticos tum seculares, apud quos
que plus valet in electoribus magistratum, mag-

Pecunia &
fauor virtute
sepe antecur-
tunt.

ficiorum delegatione, aut pecunia, aut fauor, aut
fectus, aut sanguis, quam dotes diuina, quam
vera, quam animi virtutes, quam morum certum
commendatio: adeò, vt neglectis quibusq; doctrinæ
ris virtutibus, ac prudentia, doctrina & pietate
stimonijs, animus adijciatur ad eos, quos aut moribus
aut caro, aut affectio commendatione sua præfert
officijs administrandis dignos censer. Que præfertur

Quomodo se gerant nunc nonnulli qui rebus præfunt.

Ingenium quondã fuerat preciosus auro: Nunc est barbaries grandis habere nihil.
Heb. 5.

Eccl. 8.

Episcopus qualis & quomodo eligendus.

Ambitiosi in quibus offendant.

uterentur, bonos quosq. vexarent, & eligionem perderent, immò perderent, semetipsos tantum passerent ornarent, cum dedecore ecclesie & incommoda publica. Neq. econtra tot passim viderentur, ob sui neglectione sanè mendicantes, fame, & contemptu, & rerum penuria sæpe percontati, men soli ad rerum publicarum officiorum administratione non modo alliciendi, sed etiam percontati forent, quiq. suis animi dotibus, diuinitus data publica Christiana plurimùm prodesse potuissent, ignauis, sed ambitiosis hominibus per illicita officia inde fuissent exclusi. Nemo certe eueherent ad honorem, nisi vocatus à Domino, & antiquo C. in scripturis. 8. q. 1. Et quem admodum Augustinus ait: perinde ut locus regiminis desideratus negandus est, ita fugientibus est offerendus. Nunc etiam præclare sentit Imperator. Nec precibus sed precibus ordinetur antistes: totum ab eis abbet sepositus esse, ut queratur cogendus, rogandus, inuitatus effugiat, sola illi suffragetur excusandi: Profecto enim indignus est, nisi fuerit ordinatus inuitus. l. si quinquam C. de Episc. C. Valentinus dist. 43. Quod si hominum tantum indulgeatur, eorū quæ nunc in Christianis grassantur, malorum, nullus erit finis: tacco quanta interim offendicula hæc res pariat, & turpitudine ac odio se onerent ambitiosi, dum ipsa sua cupiditate Deum offendunt, rem publicam aptiores quo minus publico bono commode sentiant diunt, & cum ipsi ineptè administraverint, tantum hominum odio, sed risui atque contumæ

etiam exponant. Quod & Phaurinus philoso-
phus sentiens, homines partim esse ridiculos, partim o-
diosos, partim miserabiles dicebat. Ridiculos quidem,
qui ambitiosè ad maiora aspirarent: odiosos, cum ea
consequuntur: miserabiles autem cum spe sua fallun-
tur. Quare ex animo inuocandus & rogandus est
Deus, ut suorum omnium animos eò flectat atque
dirigat, ne quisquam indignus ad maiora capiti suo
aspiciat: neue minus idoneus per media incongrua ad
terram magnarum gubernationem prouehatur. Dei
primum ministerium est, quod illorum cura & sollicitu-
dini imponitur, non humanum: ideoq; in ijs & huma-
na excludenda est affectio, rectaq; optemperandum
rationi sic fiet, ut omnia quoq; rectius procedant, &
tranquillam tandem rempublicam simus habituri,
quod scilicet is, qui rerum omnium est & opifex &
gubernator.

DE HÆRETICIS.

Quantum olim quoq; respub. Christiana varijs
hæreseon sectis fuerit diuexata, et religio uni-
uersalis impugnata, et vicissim quantopere Augusto-
non legibus in rerumpub. turbatores animaduersum
fuerit, non obscure tradunt eorundem leges & consti-
tutiones, in hoc capite sequentes. Quæ cum suis tem-
poribus neq; Pontificum, neq; Episcoporum pia solici-
tudine, neq; demùm ad ipsius Spiritus sancti doctrinam
in instructione sacrosanctis in Patrum concilijs ab er-
rore pertinaci reuocari planè possent, & Christianiss.
principes, quibus orbis imperium simul & Ecclesie
pp protectio